

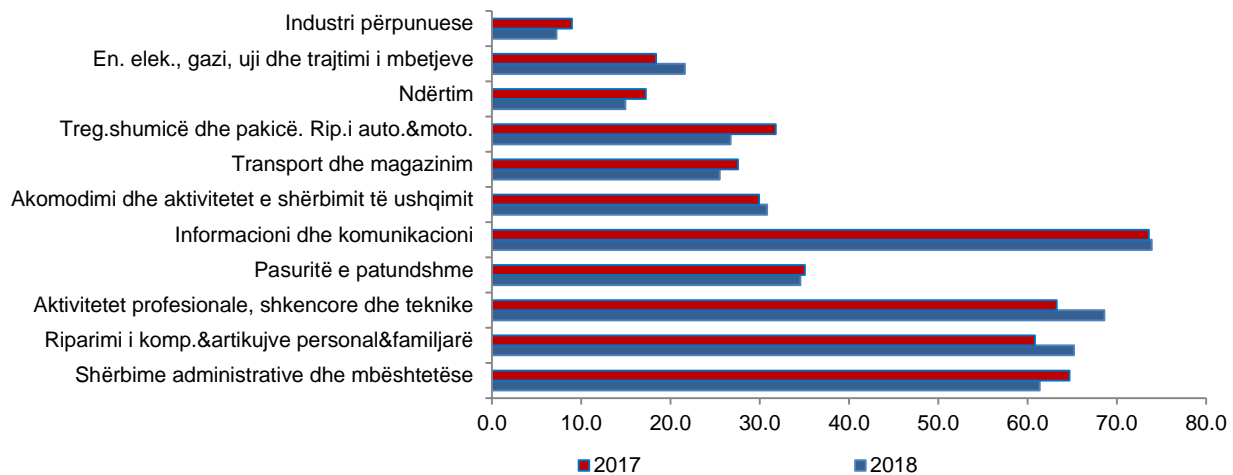
Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit në Ndërmarrje

Tiranë, më 28 Maj 2019: Ndërmarrjet që kanë përdorur kompjuter për qëllime pune gjatë vitit 2018, përfaqësojnë 97,3 % të ndërmarrjeve ekonomike, nga 96,0 % që ishte në 2017.

Gjatë vitit 2018, përqindja e ndërmarrjeve të cilat kanë specialist të fushës së teknologjisë së informacionit dhe komunikimit është 22,9 %, nga 22,4 % që ishte në vitin 2017.

Punonjësit që kanë përdorur kompjuter për qëllime pune përbëjnë 26,0 % të të punësuarve gjithsej të ndërmarrjeve, nga 28,1 % që ishte në 2017. Përqindja më e ulët e punonjësve që përdorin kompjuter vërehet në aktivitetin e industrisë përpunuese me 7,2 % dhe në aktivitetin e ndërtimit me 15,0 %. Kompjuterat janë përdorur në një masë më të madhe nga punonjësit e ndërmarrjeve që kanë aktivitet në fushën e informacionit dhe komunikacionit me 73,9 %, aktivitetet profesionale, shkencore dhe teknike me 68,6 % dhe aktivitetet e riparimit të kompjuterave, artikujve personal dhe familjarë me 65,2 %.

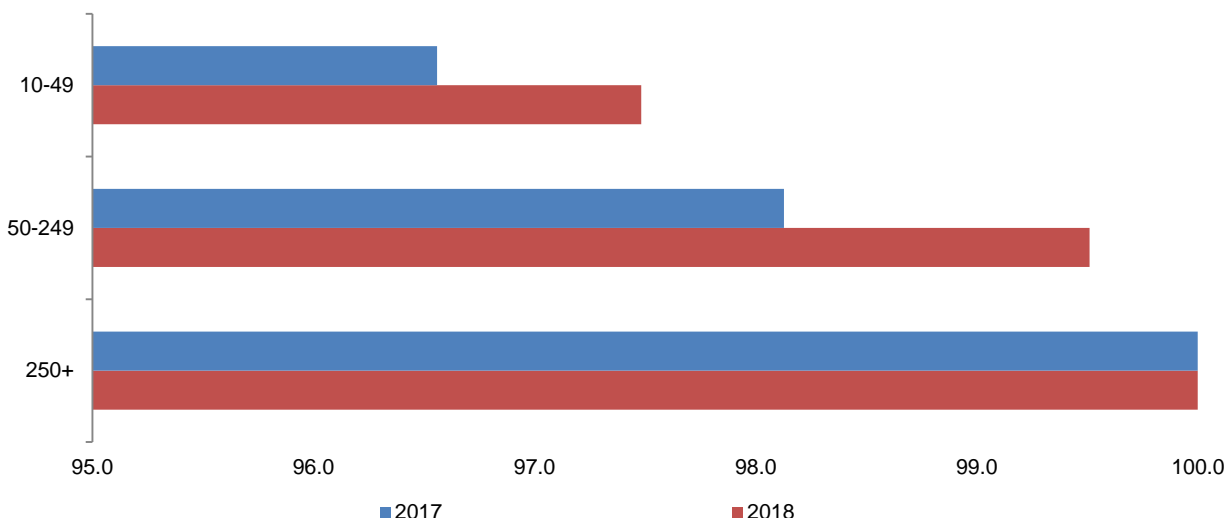
Fig. 1 Punonjës që përdorin kompjuter në ndërmarrje sipas aktivitetit ekonomik (%)

Nga ndërmarrjet që përdorin kompjuter, në vitin 2018, 97,5 % e tyre kanë akses në internet, ndërsa në vendet anëtare të BE-së ky tregues është mesatarisht 97,0 %.

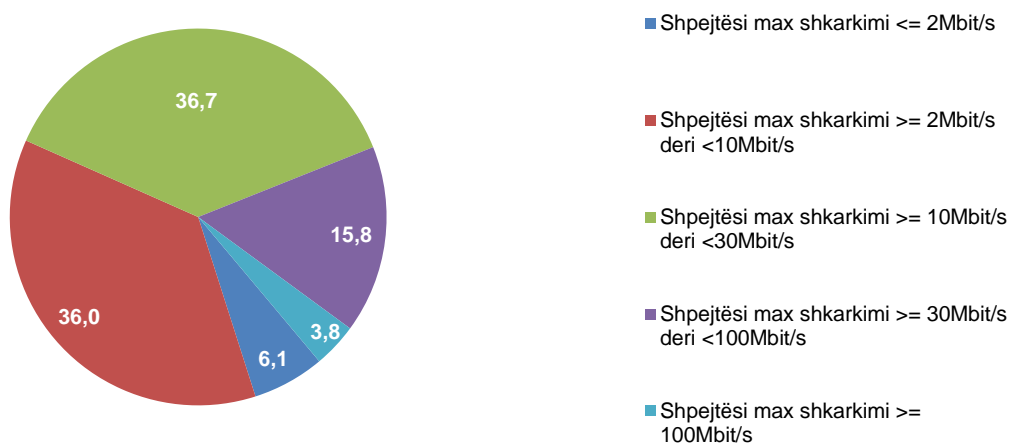
Në vitin 2018, ndërmarrjet me 250+ punonjës përdorin 100 % kompjuter me akses në internet.

Fig. 2 Përdorimi i internetit në ndërmarrje sipas madhësisë së ndërmarrjes (%)

Në vitin 2018, në 95,3 % të ndërmarrjeve, lidhja në internet ka qënë e tipit DSL ose të tjera broadbandi, nga 88,4 % që ishte në vitin 2017.

Fig. 3 Shpejtësia maksimale për shkarkim dokumentash, 2018

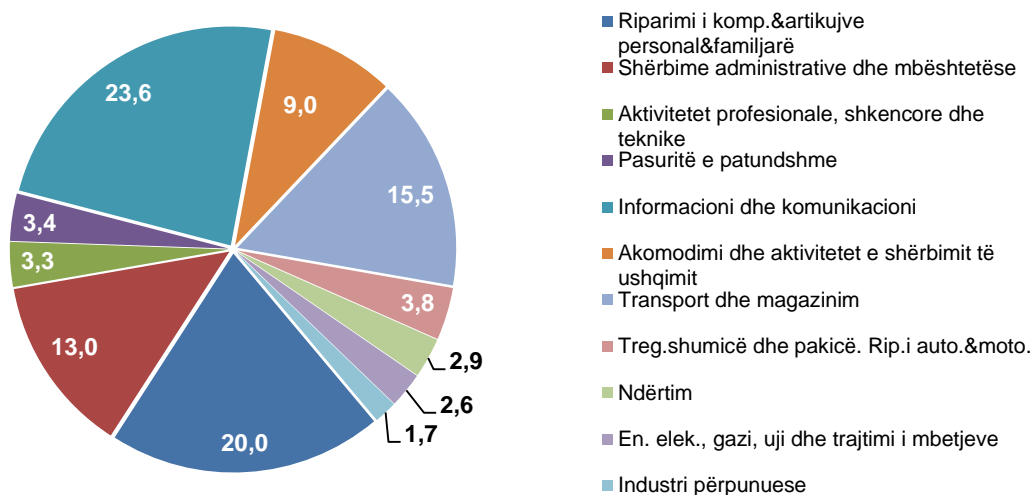
Në vitin 2018, numri i ndërmarrjeve që kanë patur shpejtësinë e shkarkimit të informacionit më të lartë se 10 Mbit/s është 56,3 % nga 45,8 % që ishte në vitin 2017.

Në vitin 2018, ndërmarrjet që kanë pasur faqe interneti janë 44,9 % e ndërmarrjeve që përdorin kompjuter me akses në internet nga 47,3 % që ishte në vitin 2017.

Në vitin 2018, në 80,4 % të ndërmarrjeve, faqja e internetit është përdorur për të shfaqur katalogët e produkteve ose çmimet e tyre nga 71,3 % që ishte në vitin 2017.

Në vitin 2018, 5,7 % e ndërmarrjeve kanë shitur produkte/shërbime nëpërmjet faqes së internetit apo aplikacioneve të dedikuara, nga 7,7 % që ishte vitin e kaluar. Peshën më të madhe të tregtisë elektronike e zënë ndërmarrjet që ushtrojnë aktivitetet në fushën e informacionit dhe komunikacionit me 23,6 %, pasuar nga riparimi i kompjuterave, artikujve personal e familjar me 20,0 % dhe shërbimet administrative dhe mbështetëse me 13,0 %.

Fig. 4 Shitjet on-line nga ndërmarrjet sipas aktivitetit ekonomik (%), 2018

Shërbimet cloud të cilat i referohen shërbimeve që përdoren në internet për të aksesuar programe kompjuterike, kapacitete ruajtëse, etj janë përdorur nga 10,7 % e ndërmarrjeve për vitin 2018.

Në vitin 2018, ndarja automatike e informacionit brenda ndërmarrjes është përdorur nga 38,3 % e ndërmarrjeve.

Aplikimi i software-it për menaxhimin e marrëdhënieve me klientët (CRM) është përdorur nga 22,8 % e ndërmarrjeve gjatë vitit 2018.

Informacioni elektronik për zinxhirët e informacionit i cili i referohet dërgimit/marrjes së të gjithë informacionit mbi vargun e furnizimit (p.sh. nivelet e inventarit, planet e prodhimit, parashikimet, ecuria e dërgimit) nëpërmjet rrjeteve kompjuterike ose faqeve të internetit, është përdorur nga 12,6 % e ndërmarrjeve në vitin 2018.

Në vitin 2018, media sociale (Facebook, LinkedIn, Twitter, Youtube, etj.) është përdorur nga 52,4 % e ndërmarrjeve që përdorin kompjuter me akses në internet, nga 46,8 % që ishte në vitin 2017. Gjatë 2018, në 80,0 % të ndërmarrjeve, media sociale është përdorur për të përmirësuar imazhin e ndërmarrjes ose të tregut të produkteve (p.sh. për reklamë, për hedhjen në treg të një produkti të ri, etj) nga 79,6 % që ishte në vitin 2017, 25,4 % e ndërmarrjeve e kanë përdorur median sociale për të shkëmbyer mendime, opinione apo njohuri brenda ndërmarrjes nga 20,0 % që ishte në vitin 2017.

Metodologjia

INSTAT për matjen e nivelit të treguesve të përdorimit të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit ka kryer në vitin 2018 vërtetimin mbi “Teknologjinë e Informacionit dhe Komunikimit” pranë ndërmarrjeve ekonomike me 10 e më shumë të punësuar.

Termi “Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit (TIK)” i referohet teknologjive që sigurojnë akses në informacione përmes telekomunikimit. Termi TIK është i ngjashëm me termin Teknologji Informacioni (TI), por fokusohet në teknologjitë e komunikimit që përfshijnë internetin, rrjetin, celularët dhe media të tjera komunikimi.

Qëllimi i vërtimit “Anketa për përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit” është të mbledhë dhe shpërndajë informacion të harmonizuar dhe të krahasueshëm për përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit (TIK) në ndërmarrje. Për matjen e përdorimit të TIK, INSTAT ka intervistuar 1616 ndërmarrje të të gjitha formave legale dhe llojeve të pronësisë me 10 e më shumë të punësuar.

Njësia e vërtimit

Njësia e vërtimit është ndërmarrja me 10 e më shumë të punësuar, e rezultuar aktive nga Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve.

Fusha e mbulimit

Në vërtim u mbuluan ndërmarrjet e zgjedhura nga Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve të klasifikuara sipas Nomenklaturës së Veprimtarive Ekonomike, NVE Rev.2 në nivel seksioni;

Seksionet	Përshkrimi
C	Industri përpunuese
D, E	Energjia elektrike, furnizimi me gaz, avull dhe ajër i kondicionuar; Furnizimi me ujë, aktivitete të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve
F	Ndërtim
G	Tregti me shumicë dhe pakicë. Riparimi i automobilave dhe motoçikletave
H	Transport dhe magazinim
I	Akomodimi dhe aktivitetet e shërbimit të ushqimit
J	Informacioni dhe Komunikacioni
L	Pasuritë e patundshme
M (Grupet 69-74)	Aktivitetet profesionale, shkencore dhe teknike (pa përfshirë aktivitetet veterinare)
N	Shërbime administrative dhe mbështetëse
S (Grupi 95.1)	Riparimi i kompjuterëve dhe i pajisjeve të komunikimit

Metoda e grumbullimit

Në vitin 2018 grumbullimi i të dhënave është bërë i mundur me metodën CAPI, nëpërmjet intervistës ballë për ballë me anketues me tabletë.

Periudha e referencës për variablat kryesore është koha e mbledhjes së të dhënave, viti 2018. Për pyetjet në lidhje me Specialistët e TIK, Shitje/Blerje on line periudha referuese është një vit më parë, 2017.

Përkufizime

Kompjuter: Kompjuterat përfshijnë kompjuterat personalë, tabletët apo pajisje të tjera portabël si Smartphone apo Personal Digital Assistants (PDAs).

Akses në Internet: Termi “Akses në Internet” i referohet një lidhjeje të jashtme në Internet përmes një kompanie që operon si Ofrues i Shërbimit në Internet (Internet Service Provider – ISP).

Broadband: Broadband janë teknologjitë apo lidhjet të cilat mundësojnë transmetimin e shpejtë të të dhënave, si psh: filma, lojra, video-konferenca nëpërmjet një rrjeti interneti (për shembull: ADSL, lidhje kabllor, UMTS, lidhje optike, VDSL, linja me qira).

Website: Faqja e internetit është një dokument me HyperText. Ekzistenca e një website i ofron ndërmarrjes potencial për një performancë më të mire, mundësi të reja për prezantimin e ndërmarrjes, produkteve, mundësi për njohje më të madhe dhe në të njëjtën kohë aksesin në tregje të reja dhe për rrjedhojë të ardhura më të larta. Faqet e internetit mund të ketë tekst, lidhjet HyperText, imazhe, video dhe zëra.

Autoritet publik: Termi autoritet publik i referohet si shërbimeve publike ashtu edhe aktiviteteve administrative si psh: taksave, rregjistrimit të biznesit, sigurimeve shoqërore, shëndetit publik, administrimit lokal etj. Autoritetet publike mund të jenë në nivel lokal, rajonal ose kombëtar.

Media Sociale: Përdorimi i Mediave Sociale si psh: Facebook, Google+, Twitter, YouTube etj. i referohet përdorimit nga ndërmarrja të aplikacioneve që bazohen në teknologjinë e Internetit ose në platforma komunikimi për tu lidhur, krijuar dhe shkëmbyer përmbajtje online, me kliente, furnizues, ose partnerë, jashtë ose brënda ndërmarrjes.

Tregtia elektronike: Një transaksion i tregtisë elektronike është shitja ose blerja e të mirave apo shërbimeve përmes rrjeteve kompjuterike me metoda të dizenuara në mënyrë specifike për qëllimin e marrjes ose bërjes së porosive. Të mirat ose shërbimet porositën përmes këtyre metodave, ndërsa dorëzimi final dhe pagesa mund të mos kryhen online. Transaksionet e tregtisë elektronike përjashtojnë porositë e bëra përmes mesazheve të email-eve të shtypura manualisht.

Shërbimet cloud: I referohen shërbimeve të Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit, që përdoren në internet për të aksesuar programe kompjuterike, kapacitete ruajtëse, etj.

Ndarja automatike e informacionit brenda ndërmarrjes: Një paketë programesh kompjuterike, e cila përdoret për planifikimin dhe menaxhimin e burimeve të ndërmarrjes, duke ndarë informacionet midis fushave të ndryshme funksionale (p.sh. kontabilitet, planifikim, prodhim, marketing, etj).

Software-it CRM: I referohet çdo aplikacioni software për menaxhimin e informacionit rreth klientëve.

Ndarja e informacionit elektronik për zinxhirët e furnizimit: Dërgimi/marrja e të gjithë informacionit mbi vargun e furnizimit (p.sh. nivelet e inventarit, planet e prodhimit, parashikimet, ecuria e dërgimit) nëpërmjet rrjeteve kompjuterike ose faqeve të internetit, por duke përjashtuar mesazhet email të shkruara manualisht.